

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	6120311495
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6120311495.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpenej splnomocnenkyňou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému Q. W., narodenému XX. P. XXXX, B., Š. XXXX/X, o zaplatenie 2.152,15 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 11Csp/59/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. augusta 2022 sp. zn. 20CoCsp/27/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. augusta 2022 sp. zn. 20CoCsp/27/2022 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. februára 2022 č. k. 11Csp/59/2021-206 zamietol žalobu o zaplatenie 2.152,15 eur s príslušenstvom a žalovanému nepriznal voči žalobkyni náhradu trov konania. Rozsudok právne zdôvodnil ustanoveniami § 261 ods. 6 písm. d/, § 497 a § 503 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 1 ods. 2, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. j/, § 11 ods. 1 písm. a/ a b/ a § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvárania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a § 52, § 53 ods. 1 až 3, ods. 5 a 9, § 54 ods. 1 a 2, § 524, § 559 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Vecne dôvodil, že právny predchodca žalobkyne uzavrel so žalovaným a jeho manželkou zmluvu o úvere (ďalej aj len „zmluva“), ktorú je v danom prípade potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a posudzovať ju v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovanému a jeho manželke bola poskytnutá suma finančných prostriedkov vo výške 2.000 eur, pričom jednotlivými splátkami (pred porušením povinnosti splácať úver) bolo uhradených 2.664,34 eur. Poskytnutý spotrebiteľský úver považoval súd prvej inštancie podľa § 11 ods.

1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve absentuje údaj požadovaný týmto zákonom v ustanovení § 9 ods. 2 písm. j/ (všetky predpoklady pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov). Zmluva o úvere neobsahuje presný spôsob výpočtu výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, ani žiaden vzorec či údaje, z ktorých veriteľ vychádzal pri výpočte výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, zvlášť poukazujúc na spracovateľský poplatok, ktorý mal byť podľa zmluvy zaplatený jednorazovo alebo v splátkach v periodicite a termíne splátok úveru. Spotrebiteľ nemal možnosť preveriť správnosť výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie právne odôvodnil ust. § 255 ods. 1 a § 262 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a vecne tým, že v konaní úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, ani mu podľa obsahu spisu žiadne nevznikli.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. augusta 2022 sp. zn. 20CoCsp/27/2022 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou. Uviedol, že v súdnom konaní bolo na žalobkyni, aby preukázala, že jej právny predchodca náležite skúmal bonitu žalovaného a že si splnil povinnosti plynúce z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Veriteľ má povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou, teda posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti skúmať schopnosti spotrebiteľa splácať úver nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom bola zisťovaná a hodnotená bonita klienta. Odvolací súd poukázal na listiny, ktoré ohľadne skúmania bonity predložila súdu prvej inštancie žalobkyňa a dospel k záveru, že v danom prípade nebolo skúmanie bonity žalovaného a jeho manželky dostatočné. Právny predchodca žalobkyne poskytol žalovanému úver vo výške 2.000 eur, pričom žiadal vrátiť sumu 4.750,69 eur. Právny predchodca žalobkyne vyhodnotil sumu disponibilného zostatku 146 eur ako sumu dostatočnú na to, aby žalovaný mohol splácať mesačnú splátku vo výške 39,63 eur po dobu desiatich rokov a zároveň ako sumu postačujúcu na živobytie pre dve dospelé osoby (z toho jednu invalidnú). Skúmanie bonity bez overenia výdavkov na živobytie nepovažoval odvolací súd za konanie s odbornou starostlivosťou postačujúce pre splnenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Tým boli naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 prvej vety zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. že právny predchodca žalobkyne nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Poukazujúc na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva oprávnenie banky postúpiť na iný subjekt len peňažný záväzok, s ktorým je dlžník v omeškaní, odvolací súd uviedol, že právny predchodca žalobkyne nemohol postúpiť žalobkyni tzv. „živý úver“, a preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa teda nie je v prejednávanej veci aktívne vecne legitimovaná. V závere odôvodnenia odvolací súd dodal, že sa stotožnil zároveň aj s názorom súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch a spotrebiteľský úver sa preto podľa § 11 ods. 1 písm. b/ tohto zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. V konaní bolo preukázané, že žalovanému bola poskytnutá suma finančných prostriedkov vo výške 20.000 eur (pozn. zrejme mal na mysli sumu 2.000 eur) a že právnenému predchodcovi žalobkyne žalovaný uhradil sumu 2.664,34 eur. Teda žalovaný pri povinnosti vrátiť len istinu bez úrokov a poplatkov zaplatil viac, ako čerpal. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania právne odôvodnil ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a vecne tým, že plne úspešný žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj len „dovolateľka“) dovolanie. Dovolanie odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu

práva na spravodlivý proces). Žiadala, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukázala na dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie zamietol žalobu, spočívajúce v absencii spôsobu výpočtu výšky ročnej percentuálnej miery nákladov. K týmto záverom súdu prvej inštancie smerovala odvolacia argumentácia žalobkyne. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie na úplne odlišnom právnom posúdení veci, s ktorým strany sporu vôbec neoboznámil a nedal im príležitosť sa k nemu vyjadriť, čím došlo k odopretiu práva na právne vypočutie v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) ako aj čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé a neočakávané, pretože súd prvej inštancie otázku povinnosti veriteľa skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úver (§ 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch) vôbec nevyhodnotil ako spornú skutočnosť a ani okrajovo to nebol dôvod zamietnutia žaloby. Odvolacia argumentácia žalobkyne sa vzťahovala k dôvodom, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie na základe takých skutočností, ktoré súd prvej inštancie nevyhodnotil v neprospech žalobkyne, pričom je zrejmé, že tieto skutočnosti tvorili právny základ pre rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý taktiež svoje rozhodnutie odôvodnil síce podľa toho istého právneho predpisu ako súd prvej inštancie, avšak podľa iného ustanovenia. Odvolací súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 382 CSP a pri rozhodovaní na vec aplikoval ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní súdom prvej inštancie nebolo použité, bez toho, aby strany vyzval na vyjadrenie sa k použitiu tohto ustanovenia. Tým nevytvoril zákonný priestor na doplnenie dôkazov, resp. možnosť využitia ďalších prostriedkov procesného útoku žalobkyne v konaní. Svojím postupom odvolací súd porušil princíp predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

4. Žalovaný dovolací návrh nepodal.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spisania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní (pred odvolacím súdom) došlo k nou tvrdenej vade zmätočnosti.

10. Pojemným znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP je, že k nej došlo

nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu (skôr a dnes ešte v mimosporových konaniach stále účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu por. R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017 a 8Cdo/85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

11. Žalobkyňa v dovolaní namietala prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie úplne z iných dôvodov, ako tých, na ktorých bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie založené, pričom nepostupoval v zmysle ust. § 382 CSP.

12. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

13. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 382 ustanovuje, že ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Uvedené ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné. Pod „prekvapivým rozhodnutím“ sa v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvej inštancie (porovnaj 3Cdo/102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných „nových“ dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, pričom strana sporu v danej procesnej situácii nemala možnosť namietat ne/správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (porovnaj 5Cdo/46/2011). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre definoval tzv. prekvapivé rozhodnutie, o ktoré ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných zásadne odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, pričom zároveň odvolací súd účastníkovi konania neumožní vyjadriť sa k jeho iným (odlišným) právnym záverom, teda účastník konania nemá možnosť právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné (II. ÚS 407/2016, I. ÚS 736/2016).

14. Princíp tzv. „predbežného právneho posúdenia vecí“ vychádzajúci z § 382 CSP (tiež porovnaj § 171 ods. 1 CSP) teda súvisí so zameraním sa na dokazovanie sporných skutočností, aby strany sporu dostali príležitosť predstaviť vlastné argumenty týkajúce sa právneho posúdenia veci. Tým by sa mohol predbežný právny názor všeobecného súdu potvrdiť alebo vyvrátiť (III. ÚS 446/2010, 4Cdo/22/2017).

15. Výzva odvolacieho súdu podľa § 382 CSP je potrebná vždy, keď odvolací súd dospeje k záveru, že nárok treba posúdiť podľa celkom iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo

síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia za súčasného splnenia podmienky, že toto iné zákonné ustanovenie je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

16. Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že pred verejným vyhlásením rozsudku odvolací súd nepostupoval v zmysle ust. § 382 CSP a nevyzval stany, aby sa k možnému použitiu § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vyjadrili, pričom na tomto ustanovení založil svoje rozhodnutie, hoci toto ustanovenie nebolo použité súdom prvej inštancie (argumentácia v odvolaní smerovala len voči záveru súdu o bezúčinnosti a bezplatkovosti úveru z dôvodu absencie podstatnej náležitosti v zmluve v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch).

17. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 33/2011 konštatoval, že pokiaľ odvolací súd nevyzval účastníkov konania v zmysle § 213 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, ďalej len „OSP“ (odo dňa účinnosti CSP § 382 CSP), aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie veci rozhodujúce, odňal účastníkovi konania možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ OSP (teraz § 420 písm. f/ CSP).

18. Dovolací súd dospel k rovnakým záverom aj v ďalších rozhodnutiach. Z uznesenia dovolacieho súdu sp. zn. 5Cdo/210/2009 z 9. júna 2006 vyplýva, že ak odvolací súd je názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, je povinný vyzvať účastníka konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadril. Ak tak neurobí, zaťažuje konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ OSP. Podľa názoru dovolacieho súdu vyjadreného v uznesení sp. zn. 5Cdo/334/2009 z 11. novembra 2010 platí, že vydaniu rozhodnutia súdu musí predchádzať zákonné konanie (fair proces), t. j. taký postup súdu, v ktorom je zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov. Na zabezpečenie tejto ochrany priznáva OSP účastníkovi procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy na ich vyvrátenie a vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcim. Ide o procesné práva, ktoré môže účastník uplatniť nielen v konaní na súde prvého stupňa, ale aj v odvolacom konaní. Realizácia týchto práv v odvolacom konaní je však znemožnená, ak odvolací súd sa síce stotožní s konečným záverom súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti žaloby, ale svoje rozhodnutie založí na právnych záveroch vychádzajúcich zo skutočností, s ktorými sa prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí nezaoberal a ku ktorým sa neúspešný žalobca nevyjadroval, pretože k tomu nemal dôvod.

19. Pokiaľ odvolací súd bez postupu podľa § 382 CSP dospel k záveru o nedostatočne splnenej povinnosti právnym predchodcom žalobkyne v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch (a na tom založil svoje rozhodnutie), znemožnil žalobkyňu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

20. Pre úplnosť sa uvádza, že odvolací súd sa podľa ustanovenia § 387 ods. 3 CSP nevysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku s podstatnými tvrdeniami žalobkyne vo vzťahu k jej argumentácii uvedenej v odvolaní zameranej na ne/splnenie podstatnej náležitosti zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Nie je možné akceptovať len dodatok odvolacieho súdu v závere svojho rozhodnutia, že sa stotožnil zároveň aj s názorom súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Absencia vysporiadania sa odvolacieho súdu v jeho rozsudku s takými odvolacími námietkami, ktoré bez ďalšieho nejde označiť za nepodstatné, resp. ak aj pre prípad ich naozajstnej nepodstatnosti chýba argumentácia spôsobilá presvedčiť, prečo je to tak, je totiž tak závažným nedostatkom rozhodnutia (a zásahom do procesných práv strany sporu), ktorého intenzita zakladá (až) porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

21. Dovolacím súdom konštatovaná procesná vada zmätočnosti uvedená v ustanovení § 420 písm. f/

CSP zakladá prípustnosť dovolania; zároveň je však tiež dôvodom, so zreteľom na ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho zrušiť. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa pritom do 30. júna 2016 ustálila na tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti znemožňujúcej strane realizáciu jej procesných oprávnení, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší bez toho, aby sa zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015) a na tom zotrváva rozhodovacia prax najvyššieho súdu aj po nadobudnutí účinnosti predpisov tvoriacich súčasť rekodifikácie slovenského civilného procesu (2Cdo/5/2018, 3Cdo/146/2018, 8Cdo/70/2017).

22. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď nápravu možno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 449 ods. 1 a 2 v spojení s § 450 CSP) a vychádzajúc z toho, že tým, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti, bol odvolací súd.

23. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.